

Приватний вищий навчальний заклад «Буковинський університет»

(повне найменування вищого навчального закладу)

Юридичний факультет

(назва інституту / факультету)

Кафедра фундаментальних юридичних дисциплін

(назва кафедри)

Схвалено та затверджено на засіданні
науково-методичної ради факультету
протокол №1 від 25.08.2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:

декан юридичного факультету

Стелла КЕЛЬБЯ

СИЛАБУС

навчальної дисципліни Муніципальне право

(назва навчальної дисципліни)

вибіркова навчальна дисципліна

(вказати: обов'язкова / вибіркова)

Освітньо-професійна програма «Право»

(назва програми)

Спеціальність 081 «Право»

(вказати: код, назва)

Галузь знань 08 Право

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший бакалаврський

(вказати: перший бакалаврський/другий магістерський)

Факультет юридичний

(назва факультету, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська

(вказати: на якій мові читається дисципліна)

Розробник: Лєся РУСНАК, к.ю.н., доцент, доцент кафедри професійних та спеціальних правових дисциплін

(вказати авторів (викладач (ів)), їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Профайл викладача (-ів): <http://www.bukuniver.edu.ua/fakulteti/yuridichnij-fakultet/kafedra-profes%D1%96jnix-ta-specz%D1%96alnix-pravovix-disczpl%D1%96n/>

(посилання на сторінку кафедри з інформацією про викладача (-ів))

Контактний тел.

E-mail: rysnaklesya@gmail.com

Посилання на сторінку курсу на сайті дистанційного навчання університету

Консультації

четвер з 10.00 до 16.00

Види занять:	<i>Лекції, практичні заняття, самостійна робота.</i>
Методи навчання:	<i>Під час навчання можуть бути запропоновані практичні вправи, задачі, ситуаційні завдання, індивідуальні завдання, тести та інші інтерактивні методи навчання.</i>
Форми навчання:	<i>Очна серія лекцій, практичних занять (контактні години); дистанційна (онлайн-діяльність); змішана (контактні години + онлайн-діяльність)*.</i>
Матеріальне та технічне забезпечення дисципліни:	<i>Проведення занять очно передбачає: обладнані аудиторії (столи, стільці, мобільні пристрої, мультимедійні засоби, наявність та доступність мережі Інтернет). Проведення занять дистанційно, або у змішаній формі додатково передбачає: наявність ПК (ноутбуку) чи іншого мобільного пристрою, навушників, мікрофону, веб-камери; за потреби, встановлення спеціальних програм (сервери веб-конференцій: Zoom, Viber, Skype, e-mail).</i>
Доступ до дисципліни:	<i>Реєстрація студента на сайті дистанційного навчання ПВНЗ «Буковинський університет» відкриває доступ до всіх навчально-методичних матеріалів дисципліни. Під час дистанційного навчання або навчання у змішаній формі заняття проводяться згідно розкладу на платформах Zoom або Skype.</i>

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Навчальна дисципліна «Муніципальне право України» є вибірковою навчальною дисципліною по підготовці бакалаврів за спеціальністю 081 «Право», яка викладається в 4 семестрі в обсязі 4 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).

Навчальна дисципліна «Муніципальне право» дає теоретичні і прикладні знання про правовий статус суб'єктів муніципально-правових відносин, особливості нормотворчого процесу в органах місцевого самоврядування, специфіку правового регулювання муніципальної служби, муніципально-правової відповідальності, механізму реалізації повноважень органів та посадових осіб місцевого самоврядування, ознайомлює студентів з основними нормативно-правовими актами у галузі муніципального права.

При вивченні навчальної дисципліни студенти ознайомлюються зі змістом основних нормативних актів, які регулюють суспільні відносини у сфері місцевого самоврядування. Вони повинні знати не лише систему права та законодавства, а й механізм правового регулювання у сфері місцевого самоврядування в Україні, оскільки сприяє розширенню загального та професійного світогляду, допомагає оволодіти методикою аналізу різних аспектів функціонування органів та посадових осіб місцевого самоврядування, розуміти особливості реалізації прав і свобод людини у місцевому самоврядуванні, повноважень органів та посадових осіб місцевого самоврядування, форм участі членів територіальної громади у вирішенні питань місцевого значення.

Саме це визначає актуальність вивчення дисципліни «Муніципальне право» на другому курсі юридичного факультету ПВНЗ «Буковинський університет» (бакалавр).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни:

Метою вивчення навчальної дисципліни «Муніципальне право» є формування та набуття студентами здатності розв'язувати складні задачі та проблеми у сфері муніципального права, що передбачає проведення різноманітних досліджень та здійснення інновацій що характеризується визначеністю певного рівня знань з правових та організаційних питань.

Завдання – формування у студентів спеціалізованих концептуальних знань у галузі муніципального права, що включають сучасні наукові здобутки у цій галузі права, котрі є основою для оригінального мислення та проведення досліджень у вказаній сфері; набуття студентами спеціалізованих умінь/навичок розв’язання проблем, котрі виникають у органів місцевого самоврядування в процесі їх формування та здійснення ними повсякденної діяльності, а також у громадян та організацій унаслідок реалізації органами місцевого самоврядування їхніх власних або делегованих державною повноважень.

Основними завданнями навчальної дисципліни є:

1. Вивчення студентами основних теоретичних категорій, принципів та інститутів у сфері місцевого самоврядування;
2. встановлення напрямків нормативно-правового регулювання відносин у сфері місцевого самоврядування;
3. набуття студентами спеціалізованих умінь/навичок розв’язання проблем, котрі виникають у органів місцевого самоврядування в процесі їх формування та здійснення ними повсякденної діяльності, а також у громадян та організацій унаслідок реалізації органами місцевого самоврядування їхніх власних або делегованих державною повноважень;
4. вміння вирішувати практичні ситуації, тести у сфері місцевого самоврядування.

Після вивчення навчальної дисципліни «Муніципальне право» студент повинен **знати:**

- основні положення доктрини та джерел муніципального права;
 - предмет, метод, систему і принципи муніципального права;
 - зміст його основних інститутів;
 - правовий статус суб’єктів місцевого самоврядування;
 - особливості реалізації повноважень органів та посадових осіб місцевого самоврядування;
 - сферу дії законодавства про місцеве самоврядування та тенденцій його розвитку;
 - практика функціонування органів і посадових осіб місцевого самоврядування;
- вміти:
- використовувати отримані знання щодо організації муніципальної влади та користуватися організаційно-управлінським інструментарієм, застосовуючи отримані знання в процесі практичної діяльності;
 - самостійно орієнтуватися в системі законодавчих та локальних правових актів, що регламентують суспільні відносини у сфері муніципального права;
 - складати документи для звернення до органів місцевого самоврядування.

3. Пререквізити.

Вивчення студентами основних правових інститутів навчальної дисципліни «Муніципальне право» має ґрунтуватися на вже одержаних знаннях у першу чергу з теорії держави і права, конституційного права, державного будівництва і місцевого самоврядування, трудового та адміністративного права та інших галузей права, що вивчаються на попередніх курсах.

4. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв’язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання).

Під час вивчення дисципліни, відповідно до освітньо-професійної програми, формуються наступні:

Інтегральна компетентність

Здатність розв’язувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових

доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

А) Загальні компетентності:

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення аналізу та синтезу.
- ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово.
- ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Б) Спеціальні (фахові предметні) компетентності:

- СК 1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.
- СК 3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.
- СК 4. Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.
- СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.
- СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

ОТРИМУЮТЬСЯ НАСТУПНІ ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- РН 1. Визначити переконливість у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.
- РН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.
- РН 9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.
- РН 10. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, із застосуванням правничої термінології.
- РН 15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.
- РН 19 Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.
- РН 20 Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

5. Опис навчальної дисципліни

«Муніципальне право» є вибіркова навчальна дисципліна. Викладається для студентів, які здобувають освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр» в обсязі 120 годин, з яких лекцій – 20 год., практичні заняття – 16 год., та самостійна робота – 84 год. Форма підсумкового контролю диференційований залік. Навчальний курс розрахований на студентів закладів вищої освіти. Він побудований відповідно до вимог Європейської Кредитно-Трансферної системи (ECTS).

Планування навчальної діяльності

Денна	2	4	3	120	20	16			84		залік
Заочна	2	4	3	120							залік

5.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми лекційних та практичних занять:	Змістовий модуль 1 Загальна характеристика муніципального права як галузі національного права України											
Тема 1. Муніципальне право як галузь права України. 1. Поняття, предмет та методи муніципального права. 2. Муніципальне право як право місцевого самоврядування. Історія муніципального права України. 3. Джерела муніципального права. Статутне право. 4. Система муніципального права, її характеристика.		2	-			12						
Тема 2. Конституційно-правові основи місцевого самоврядування. 1. Поняття місцевого самоврядування. 2. Основні принципи місцевого самоврядування. 3. Система місцевого самоврядування. Місцеве самоврядування і територіальна автономія. Місцеве самоврядування і державне управління. 4. Місцеве самоврядування і міжнародно-правова регламентація його діяльності.		2	2			-						
Тема 3. Територіальна громада як інститут муніципального права. 1. Поняття територіальної громади. Основні ознаки територіальної громади. Членство в територіальній громаді. 2. Вплив політико-адміністративних чинників на формування територіальних громад та розвиток стійких внутрішніх зв'язків їх членів. 3. Юридичний та фактичний статус територіальних громад в Україні. 4. Правосуб'єктність територіальної громади. Види територіальних громад.		2	2			10						

<p>Тема 4. Місцеві ради – представницькі органи місцевого самоврядування України.</p> <p>1. Поняття місцевих рад як представницьких органів місцевого самоврядування.</p> <p>2. Місцевий та регіональний рівні рад, їх особливості.</p> <p>3. Правовий статус представницьких органів місцевого самоврядування.</p> <p>4. Порядок формування представницьких органів місцевого самоврядування.</p> <p>5. Функції і компетенція представницьких органів місцевого самоврядування.</p>		2	2			10								
<p>Тема 5. Форми і методи діяльності представницьких органів місцевого самоврядування.</p> <p>1. Поняття форм і методів діяльності представницьких органів місцевого самоврядування.</p> <p>2. Сесійна та комісійна форми діяльності місцевих рад.</p> <p>3. Акти місцевих рад. Особливості нормотворчого процесу в органах місцевого самоврядування.</p> <p>4. Правова експертиза проєктів актів місцевого самоврядування.</p> <p>5. Форми і методи роботи постійних комісій місцевих рад.</p>		2	2			10								
Разом за ЗМІ:		10	8			42								
Теми лекційних та практичних занять:	Змістовий модуль 2 Правова характеристика статусу та повноважень органів та посадових осіб місцевого самоврядування в Україні													
<p>Тема 6. Конституційно-правовий статус сільських, селищних, міських голів, обласної, районної в місті ради.</p> <p>1. Статус сільських, селищних, міських голів.</p> <p>2. Вимоги, які пред'являються до кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови.</p> <p>3. Повноваження сільського, селищного, міського голови.</p>		2	2			-								
<p>Тема 7. Виконавчі органи сільських, селищних і міських рад.</p> <p>1. Правовий статус виконавчих комітетів місцевих рад.</p> <p>2. Класифікація повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад.</p> <p>3. Організація роботи виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної в місті ради.</p> <p>4. Складання, затвердження та виконання планів роботи виконкому.</p>		2	2			10								
<p>Тема 8. Органи самоорганізації населення. Муніципальні асоціації в Україні.</p> <p>1. Поняття та види органів самоорганізації населення.</p> <p>2. Порядок утворення та легалізації органу самоорганізації населення.</p> <p>3. Повноваження органів самоорганізації населення: власні та делеговані.</p> <p>4. Склад органу самоорганізації населення.</p> <p>5. Форми роботи органів самоорганізації населення.</p>		2	2			10								

Тема 9. Матеріально-фінансова основа місцевого самоврядування як інститут муніципального права. 1. Поняття і сутність економічної основи місцевого самоврядування. 2. Муніципальна власність, її суб'єкти, об'єкти, соціально-економічна природа, правовий режим. 3. Повноваження територіальних громад та органів місцевого самоврядування щодо володіння, користування і розпорядження комунальною власністю. 4. Право власності. Право господарського відання. Право оперативного управління об'єктами комунальної власності.		2	2			10							
Тема 10. Гарантії та відповідальність у системі місцевого самоврядування як інститут муніципального права. 1. Поняття гарантій місцевого самоврядування та їх система. 2. Загальні та спеціальні (правові) гарантії місцевого самоврядування. 3. Обов'язковість виконання актів та законних вимог органів та посадових осіб місцевого самоврядування. 4. Заборона обмежувати права місцевого самоврядування.		2	-			12							
Разом за ЗМ 2:		10	8			42							
Усього разом: 120 годин		20	16			84							

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема: «Загальна характеристика муніципального права як галузі національного права України». 1. Поняття «Муніципального права України» як галузі права, науки та навчальної дисципліни. 2. Предмет навчального курсу «Муніципальне право України». 3. Метод муніципально-правового регулювання. Система «Муніципального права України». 4. Муніципально-правові норми. 5. Муніципально-правові інститути. 6. Джерела «Муніципального права України». 7. Система і принципи місцевого самоврядування. 8. Теорії місцевого самоврядування. Історія становлення місцевого самоврядування.	12
2.	Тема: «Правове регулювання та основні тенденції розвитку муніципального права в Україні». 1. Правове регулювання та основні тенденції розвитку муніципального права. 2. Види муніципальних систем у зарубіжних країнах. 3. Системно-структурну організацію муніципального права в Україні. 4. Особливості реалізації прав і свобод людини в місцевому самоврядуванні. 5. Специфіка нормотворчого процесу суб'єктів місцевого самоврядування.	10
3.	Тема: «Система місцевого самоврядування як інститут муніципального права».	10

	<p>права».</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Порядок формування рад. 2. Організація роботи рад. 3. Правовий статус депутатів. 4. Секретар сільської, селищної, міської ради: основні повноваження. 5. Виконавчий комітет сільської, селищної, міської, районної у місті ради. 6. Виконавчий апарат районної, обласної ради. 7. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування. 	
4.	<p>Тема: «Територіальна громада як інститут муніципального права».</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття територіальної громади. 2. Види територіальних громад. 3. Функції територіальних громад. 4. Форми діяльності територіальних громад. 	10
5.	<p>Тема: «Органи самоорганізації населення».</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття і завдання органів самоорганізації населення. 2. Порядок утворення органів самоорганізації населення. 3. Повноваження та форми роботи органів самоорганізації населення. 4. Припинення повноважень органів самоорганізації населення. 	10
6.	<p>Тема: «Матеріальна і фінансова основа місцевого самоврядування».</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика права комунальної власності. 2. Місцеві бюджети: загально-теоретичний аспект. 3. Правове регулювання та характеристика місцевих податків і зборів. 4. Участь органів місцевого самоврядування у фінансово-кредитних відносинах. 	10
7.	<p>Тема: «Гарантії та відповідальність у системі місцевого самоврядування як інститут муніципального права».</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття гарантії місцевого самоврядування та їх система. 2. Загальні та спеціальні (правові) гарантії місцевого самоврядування. 3. Обов'язковість виконання актів та законних вимог органів та посадових осіб місцевого самоврядування. 4. Заборона обмежувати права місцевого самоврядування. 	12
8.	<p>Тема: «Міжнародно-правові стандарти місцевого самоврядування».</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Правова природа міжнародних стандартів місцевого самоврядування. 2. Правова характеристика Європейської хартії місцевого самоврядування. 3. Всесвітня декларація місцевого самоврядування: загально-теоретичний аспект. 4. Європейська типова конвенція про основні принципи транскордонного співробітництва між територіальними общинами або органами влади. 	10
	Разом:	84

6. Система контролю та оцінювання

Політика оцінювання

Форми оцінювання студентів:

Поточне оцінювання: оцінювання здійснюється впродовж семестру шляхом запровадження навчально-методичного інструментарію з використанням активних методів і технологій організації навчального процесу, зокрема: тестові завдання, задачі, доповіді, інші інтерактивні методи навчання.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті, за результатами виконання самостійних завдань, а також передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів з кожної теми.

Семестрову кількість балів формують бали отримані в процесі теоретичного засвоєння матеріалу, практичних занять та самостійної роботи впродовж семестру за накопичувальною сумою від 0 до 100 балів за всіма видами робіт, передбачених з даної дисципліни за темами (в тому числі враховуються результати тематичного тестування), а також бали за підсумковий модульний контроль.

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення результатів за період теоретичного навчання студентів на останньому за розкладом занятті. Основною формою підсумкового модульного контролю є контрольна робота.

Оцінювання здійснюється за національною шкалою – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» та за шкалою ECES.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни
Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ECES	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
90-100	A	відмінно	відмінно
82-89	B	добре	добре
74-81	C		
64-73	D	задовільно	задовільно
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно	незадовільно
1-34	F		

Перекладання будь якого з видів оцінювання та контролю відбувається з дозволу викладача, який забезпечує дисципліну, згідно Положення про організацію освітнього процесу в ПВНЗ «Буковинський університет» (http://bukuniver.edu.ua/wp-content/themes/bukuniver/docs/polozhennya_pro_osvitnii_proces.pdf) та Додатку 1 до Положення про організацію освітнього процесу в ПВНЗ «Буковинський університет» (http://bukuniver.edu.ua/wp-content/themes/bukuniver/normatyvni_documents/dodatok_1_do%20polozhennia_pro_orhanizatsiiu_osvitnoho_protseesu.pdf).

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)											Кількість балів за залік	Сумарна кількість балів
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2							
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
Мінімум	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	60	60
Максимум	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100	100

Політика академічної доброчесності

Студент повинен ознайомитися і дотримуватися Положення про забезпечення академічної доброчесності у ПВНЗ «Буковинський університет» (<http://bukuniver.edu.ua/wp-content/themes/bukuniver/docs/polozhennia-pro-zabezpechennia-akademichnoidobrochesnosti.pdf>). Він повинен виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Списування (копіювання тексту) під час виконання письмових робіт та екзаменів заборонені. Користування мобільними пристроями допускається лише з дозволу викладача під час онлайн-тестування та підготовки практичних завдань. Самостійні роботи у вигляді рефератів, доповідей, презентацій повинні мати коректні текстові посилання на використані інформаційні джерела.

7. Рекомендована література

Основна:

Основні нормативно-правові акти

1. Конституція України (зі змін., внесеними Законом України від 08.12.2004). [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua
2. Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні" (зі змін. і допов.) // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua
3. Закон України "Про статус депутатів місцевих рад" (зі змін. і допов.) // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua
4. Закон України "Про службу в органах місцевого самоврядування" (зі змін. і допов.) // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua

5. Закон України “Про столицю України — місто-герой Київ” // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua
6. Закон України “Про органи самоорганізації населення” // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua
7. Конституція Автономної Республіки Крим: [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua
8. Європейська Хартія місцевого самоврядування.
9. Проект Європейської Хартії регіонального самоврядування.
10. Закон України “Про передачу об’єктів права державної та комунальної власності”(зі змін. і допов.) // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua
11. Закон України “Про розмежування земель державної та комунальної власності” (зі змін. і допов.) // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua
12. Земельний кодекс України (зі змін. і допов.) // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua
13. Бюджетний кодекс України (зі змін. і допов.) // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua
14. Закон України “Про Державний бюджет України на 2023 рік та про внесення змін до деяких законодавчих актів України” // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua

Основні джерела:

1. Муніципальне право України / За ред. проф. В. Ф. Погорілка, О. Ф. Фрицького. — К.: Юрінком Інтер, 2018.
2. Корнієнко М. І. Муніципальне право України. Концептуальні та організаційно-правові питання. — К.: Алерта, 2019.
3. Кравченко В. В., Пітцик М. В. Муніципальне право України. — К.: Атіка, 2018.
4. Актуальні проблеми становлення та розвитку місцевого самоврядування в Україні. — К.: Атіка, 2019.
5. Борденюк В. І. Місцеве самоврядування та державне управління: конституційно-правові основи співвідношення та взаємодії. — К.: Парламент. вид-во, 2019.
6. Адміністративно-територіальний устрій України: шляхи реформування. — К., 2020.
7. Конституція і конституціоналізм: вибіркові проблеми. — К., 2021.
8. Принципи Європейської хартії місцевого самоврядування. — К., 2018.
9. Муніципальний рух: новий етап розвитку. — К.: Логос, 2018.
10. Корнієнко М. І. Органи самоорганізації населення як конституційний інститут: якими вони мають бути? // Вибори та демократія. — 2018. — № 1.
11. Задорожня Г. Специфіка нормативної діяльності органів місцевого самоврядування // Право України. — 2018. — № 7.
12. Корнієнко М. І. Місцеве самоврядування як конституційний інститут: яким воно має бути? // Аспекти самоврядування. — 2019. — № 2.
13. Подоляко Г. Функції Української держави у сфері місцевого самоврядування // Право України. — 2019. — № 11.
14. Приєшкіна О. Децентралізація державної влади та розширення прав місцевого самоврядування: проблеми і перспективи // Право України. — 2019. — № 11.
15. Лукашова В. Європейські принципи управління в системі місцевого самоврядування: організаційно-правовий аспект // Право України. — 2019. — № 3.
16. Бориславська О. Реформа місцевого самоврядування: проблеми внесення змін до Конституції України // Вибори та демократія. — 2019. — № 3.
17. Яковина М. Перспективи запровадження регіонального самоврядування в Україні // Аспекти самоврядування. — 2019. — № 4.

Допоміжна:

1. Батанов О. В. Муніципальна влада в Україні : проблеми теорії та практики : Монографія / відп. ред.. М. О. Баймуратов. К.: Юридична думка, 2018. 656 с.
2. Батанов О. Концептосфера муніципального права. Право України. 2020. № 10. С. 13-31.

3. Бедрій Р. Б. Муніципально-правове забезпечення повноважень органів місцевого самоврядування у сфері господарської діяльності. Підприємництво, господарство і право. 2018. №5. С. 138–142.
4. Бедрій Р. Добровільне об'єднання територіальних громад як складова реформи децентралізації публічної влади в Україні. Український часопис конституційного права. 2018. № 2. С. 54-59.
5. Бориславська О. Територіальна автономія, регіоналізація та проблеми політичної сецесії в Європі. Український часопис конституційного права. 2019. № 4. С. 11-17.
6. Гураль П. Правова та організаційна складові реформи децентралізації влади в Україні та їх удосконалення. Український часопис конституційного права. 2019. № 4. С. 23-30.
7. Гураль П. Ф. Децентралізація публічної влади і зміцнення муніципальної економіки. Децентралізація публічної влади в Україні: здобутки, проблеми та перспективи. Матеріали всеукраїнської науковопрактичної конференції за міжнародною участю (15 березня 2019 р., м. Львів). Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2019. С. 53-60.
8. Заяць І. Місцеве самоврядування: генеза законодавства та політики. Право України. 2019. С. 126–133.
9. Кобрин В. Окремі питання методики викладання Муніципального права України. Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні: матеріали XXVI звітної науково-практичної конференції (6–7 лютого 2020 р.): у 2-ох ч. Ч. 1. Львів: Юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2020. С. 96-99.
10. Кобрин В. Формування міських, районних та обласних рад: пропозиції щодо зміни виборчої системи // Реформа місцевого самоврядування в Україні: сучасні тенденції та виклики: матеріали круглого столу (18 травня 2018 р., м. Львів) / за наук. ред. проф. П. Гуралю, проф. О. Сушинського. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2018. С. 60-64.
11. Кравченко В. В., Бедрій Р. Б., Гірняк В. О. Муніципальне право України у визначеннях та схемах: навчальний посібник. Вінниця: ТОВ «ТВОРИ», 2019. 144 с.
12. Любченко П. Муніципально-правові відносини: поняття, сутність, види. Право України. 2020. № 10. С. 49-62.
13. Міжнародні та європейські стандарти місцевого самоврядування: 3 проблеми імплементації в Україні : матеріали Всеукраїнської науковопрактичної конференції (20 грудня 2019 р., м. Львів) / за наук. ред. проф. М. Микієвича, проф. О. Сушинського, доц. Р. Бедрія. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2020. 300 с.
14. Мішина Н., Головка К. Тенденції систематизації муніципального права України. Право України. 2020. № 10. С. 97-109.
15. Серьогін В., Серьогіна С. Децентралізація і місцеве самоврядування у контексті зміцнення народовладдя в Україні. Право України. 2019. № 10. С. 158-174.

Інформаційні ресурси

(нормативна база, джерела Інтернет, адреси бібліотек тощо)

1. Офіційне інтернет-представництво Президента України <http://www.president.gov.ua>
2. Офіційний портал Верховної Ради України <http://rada.gov.ua>
3. Урядовий портал <http://www.kmu.gov.ua/control/>

4. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини <http://www.ombudsman.gov.ua>
5. Міністерство внутрішніх справ України <http://mvs.gov.ua>
6. Національна поліція України <https://www.npu.gov.ua/>
7. Міністерство освіти і науки України <http://www.mon.gov.ua>
8. Міністерство юстиції України <https://minjust.gov.ua/ua>
9. Верховний Суд України <http://www.scourt.gov.ua>
10. Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ <http://sc.gov.ua>

Матеріально-технічне забезпечення

Аудиторія/Classroom, Google Meet, Zoom, проектор, ноутбук, смартфон, підручники, посібники, наукова література, інформаційно-пошукові правові системи, зокрема «Законодавство України» тощо.

З ОПШ «Право» ОС бакалавр

детальніше можна ознайомитися за посиланням:

<http://bukuniver.edu.ua/university/faculties-and-departments/faculty-of-law/educational-process/programs/opp-bakalavr-law/>

Силабус за змістом повністю відповідає робочій програмі навчальної дисципліни «Муніципальне право».